

Lasten tietoutta

Ruth Brocklehurst&Linda Edwards: Lasten oma kartasto.
Suom. Tarja Virtanen. Otava 2004.

Anna Claybourne, Gillian Doherty, Rebecca Treays: Planeettamme maa.
Suom. Tarja Kontro. Otava 2004.

Lasten oma kartasto on puoliksi tietokirja ja puoliksi kartasto, jossa yritetään ujuttaa pienelle lukijalle yleistietoa maapallosta. Kirja on täytetty värikkäällä kuvituksella kannesta kanteen. Kuviutus koostuu ensisijaisesti kartoista sekä lapsille suunnatuista niin eläinten, ihmisten, kaupunkien kuin erilaisten ilmastotyyppien kuvista.

Aikuisen mielessä kuviutus synnyttää vaikutelman voimakkaasti yksinkertaistetuista faktoista. Kun krokotiili hymyilee ja gepardi näyttää sohvallani lojuvalta kissalta, tulee hiukan hölmö olo. Teokseen on eksynyt myös muutamia pieniä, nuoria lukijoita mahdollisesti hämmäntäviä epäloogisuuksia. Tekijät puhuvat esim. Arktikasta ja Antarktista, mutta eivät kuitenkaan samassa yhteydessä muista mainita kumpi on Etelä- ja kumpi Pohjoisnapa.

Otaen huomioon, että *Lasten oma kartasto* on selkeästi tarkoitettu hyvin nuorelle lukijalle, se on suhteellisen hyvä tietopaketti. Kuvien ja karttojen lisäksi kirja tarjoilee myös pieniä tehtäviä, joissa kehoitetaan etsimään erinäisiä paikkoja, ihmisiä, kulkuneuvoja ja eläimiä eri puolilta kirjaa. Kirjan lopussa lukija pääsee myös maailmanympärysmatkalle erinäisten kysymyksen kanssa – vastaukset löytyvät kirjasta.

Planeettamme maa on todella laadukas yleistietokirja, joka valottaa niin maata ympäröivän lähiavaruuden kuin itse maapallonkin olemusta hienojen valokuvien, kaavioiden ja yhteenvetojen avulla. Kirja lähestyy aiheitaan aidon tieteellisestä näkökulmasta ja on selkeästi tarkoitettu isommalle lukijalle. Mukana on jopa kirjan käsitteistöä selittävä sanasto sekä maantieteeseen liittyvistä eri tieteenaloista ja tutkijoista kertova tietopaketti. Myös itse leipäteksti on selkeän asiallista, vaikeimmat asiat on tosin väännetty rautalangasta, kuitenkin lukijan aliarviointia välttämällä. Kokonaisuudessaan tekstin sävy on neutraalin tieteellinen.

Kaiken lisäksi kirjassa käydään läpi hämmästyttävä määrä mm. maanjärityksiin ja tulivuoriin ilmastoon, säähän, kasveihin ja eläimiin sekä jokiin ja meriin liittyvää asiaa. Katsaukset ovat sinänsä pinnallisia aiheeseen kuin aiheeseen liittyen, mutta yleistietokirjaksi tämä opus on kyllä hieno ja tarjoaa paljon tutkittavaa niin nuoremmalle kuin vanhemmallekin lukijalle.

Maria Loikkanen